

VISIE

BLAD MET EEN MENING VOOR EEN WERELD IN BEWEGING

Pas geboren, snel naar huis?

Koffie gemorst
op je magazine?
Geen probleem

VISIE
NU OOK DIGITAAL!

visie.net

Kevin Spiritus
Herdenkt ons
belastingstelsel

25 jaar geleden
sloot Renault
Vilvoorde

Valentijn
Liefde een leven
lang

inhoud.

4 Actueel

Heropname na de kraamkliniek

6 Knipsels

8 Het verhaal

Econoom Kevin Spiritus hervormt mee ons belastingstelsel

11 Factcheck

Telewerk op maat maakt gelukkig

12 Achtergrond

25 jaar geleden sloot Renault Vilvoorde

14 Burgerpanel

Vaders moeten 9 weken verplicht geboorteverlof krijgen

16 Beeld van de maand

Scherpenheuvel 3 februari, 16.17 uur

18 Uit ervaring

Een andere kijk op de wereld.
Deze maand: **bankbediende Joëlle**

19 Kort

20 Cultuur

21 Regio

Feiten en verhalen uit jou regio

24 Gevat in vijf woorden

Acteur Titus De Voogdt

Voor altijd, graag

Minder dan een jaar geleden bevallen zijn van een derde zontje – met de warme en professionele omkadering van vroedvrouwen in het ziekenhuis en thuis, lees ook zeker de verhalen op pagina 4 en 5 – het heeft me vast wat emotioneler gemaakt dan voordien.

En dus blijf ik de foto van Wiske en Gaston bekijken. Hand in hand, om elkaar letterlijk niet los te laten. De kamer opgeleurd met bloemen, mooie herinneringen aan de muren. Hoe mooi is het dat ze na al die jaren een manier hebben gevonden om samen te zijn, ondanks verschillende zorgnoden.

Als de liefde na al die tijd nog steeds zo sterk is, dan moeten we er als maatschappij toch alles aan doen om aan die wensen tegemoet te komen?

Veel leesplezier!

De keuze van **Amélie Janssens, hoofdredacteur Visie**

De digitale en papieren Visie staan naast elkaar. Bewust, zodat ook wie niet zo vertrouwd is met technologie onze artikels kan lezen.

Lies De Winter 17:01

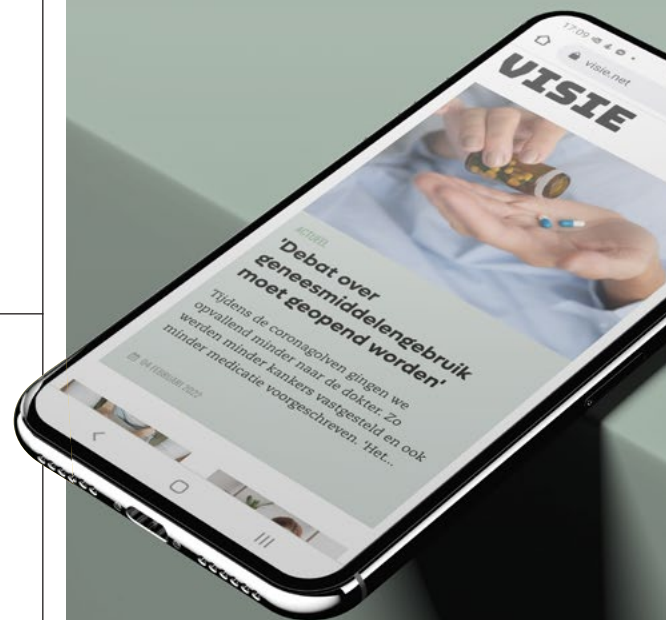
We vinden het ook belangrijk dat in tijden van sterke polarisering en individualisering, fake news en spektakel ook nog een andere stem klinkt.

Mathieu Verjans 17:03

Beide kanalen vullen elkaar perfect aan en bieden de lezer de kans om het voor hem of haar passende medium te kiezen.

Steven Hermans 17:05

Redactieadres Visie, PB 20, 1031 Brussel - e-mail: info@visieredactie.be - **Lezersbrieven** lezers@visieredactie.be - **Abonnementen** www.beweging.net/abonnementvisie - **Verantwoordelijke uitgever** Liesbeth De Winter - **Redactie** Simon Bellens, An-Sofie Bessemans, Jelle De Bock, Nils De Neubourg, Wim Troch, Dominic Zehnder, Lieven Bax, Tinne Van Woensel, Rooi Theeboom, David Vanbellinghen, Karen Zelderloo, Martine Creve, Dieter Herregodts, Stephanie Lemmens, Elien Steen, Anneleen Vermeire, Michiel Verplancke - **Hoofdredactie** Amélie Janssens - **Vormgeving** Gevaert Graphics - **Druk** Coldset Printing Partners - Visie verschijnt maandelijks en is inbegrepen in het lidmaatschap van CM, ACV bouw - industrie & energie, ACV-CSC METEA, ACV-Transcom en ACV Voeding en Diensten - De beschrijving van de CM-diensten en -voordelen in deze publicatie heeft enkel een informatieve waarde. Bij twijfel of betwisting gelden enkel de statuten van het ziekenfonds. Meer info: www.cm.be/statuten -

Visie voortaan ook online

'Sneller inspelen op actualiteit, ruimer publiek bereiken'

Voortaan hoef je niet meer te wachten tot jouw vertrouwde magazine in de brievenbus valt om interessante Visie-artikels te lezen. Visie vind je vanaf nu ook online terug. Op de website, sociale media en in een nieuwsbrief lees je nog meer nieuws en verhalen. Zo laten de drie organisaties achter Visie hun stem nog luider klinken. Wij spraken met Lies De Winter (beweging.net), Steven Hermans (CM) en Mathieu Verjans (ACV).

Welke plaats heeft Visie in het medialandschap?

DE WINTER – 'Visie is het product van een waardegedreven netwerk dat al meer dan honderd jaar bestaat. We brengen thema's die we belangrijk vinden aan bod, we bieden onze blik op de wereld aan. We vertrekken daarbij vanuit de positie van de mensen, met bijzondere aandacht voor wie het kwetsbaarst is. Die geven we in Visie een stem en een gezicht. Dat is uniek in Vlaanderen.'

VERJANS – 'We vinden het ook belangrijk dat in tijden van sterke polarisering en individualisering, *fake news* en spektakel ook nog een andere stem klinkt. We willen in Visie 'gewone mensen' aan het woord laten over de dingen waarvan zij wakker liggen. En mensen informeren over wat voor hen belangrijk is. Vaak zijn dat de dingen die in andere media weinig of niet aan bod komen. Tegelijk willen we een boodschap van solidariteit brengen.'

Waarom gaat Visie nu online?

HERMANS – 'We moeten ons aanpassen aan de noden van de lezer en de samenleving van vandaag. Dat betekent voor ons dat we zowel het papieren magazine onder handen hebben genomen als een digitaal kanaal hebben gecreëerd. Beide vullen elkaar perfect aan en bieden de lezer de kans om het voor hem of haar passende medium te kiezen.'

VERJANS – 'Online berichtgeving schept kansen om niet alleen breed maar ook om kort op de bal te spelen. Ik denk soms wel dat het wat rustiger aan kan in de mediawereld, maar het is nu eenmaal zo dat snelheid van informatie belangrijk is. En dat kan het best online.'

DE WINTER – 'Visie heeft als slogan 'Blad met een mening voor een wereld in beweging'. Sinds de vernieuwingsoperatie deze zomer klopt dat meer dan ooit. Nu lanceren we een website en zijn we volop bezig op sociale media. Daardoor kunnen we niet alleen sneller inspelen op de actualiteit, we

kunnen ook andere mensen bereiken.'

Waarom is het belangrijk om een breder publiek te bereiken?

HERMANS – 'Wanneer we onze visie op de samenleving willen uitdragen, richten we ons tot iedereen: mensen die al lid zijn CM en mensen die lid kunnen worden van CM.'

DE WINTER – 'We hoeven niet in onze cocon te blijven, we mogen onze mening kenbaar maken en willen zeker in dialoog gaan met wie anders naar de wereld kijkt. Alleen zo kun je elkaar begrijpen. Zolang de dialoog op een respectvolle manier plaatsvindt, is dat verrijkend.'

VERJANS – 'Daar is nood aan in een samenleving die heel erg verbrokken en gepolariseerd is. Daarom is het ook belangrijk dat we Visie niet verstoppen achter een betaalmuur, zoals dat bij veel kranten of streamingdiensten het geval is.'

Moeten mensen die liever op papier blijven lezen zich nu zorgen maken?

DE WINTER – 'De digitale en papieren Visie staan naast elkaar. Bewust, zodat ook wie niet zo vertrouwd is met technologie onze artikels kan lezen. Maar de digitale mogelijkheden zijn zo ruim, dat we die niet links mogen laten liggen. Beide kanalen versterken elkaar.'

HERMANS – 'Digitalisering is geen alles-of-niets-verhaal. Mijn wens is dat onze lezers nieuwsgierig zijn naar de standpunten in Visie over zaken die hen bezighouden.'

Nieuwsgierig?

Ontdek wat Visie nog meer te bieden heeft!

Neem gauw een kijkje op:

www.visie.net

www.facebook.com/Visiekrant

www.instagram.com/Visie_mag

17:11

Zorgen in de kraamkliniek

Zeven jaar geleden werd het kraamverblijf ingekort. Sindsdien steeg het aantal baby's dat na het verlaten van het ziekenhuis toch opnieuw opgenomen moest worden. 'Een verkort verblijf op de kraamafdeling is niet voor iedereen de beste optie', klinkt het bij CM.

→ Tekst **An-Sofie Bessemans** → Foto **Tom Talloen**

Sinds toenmalig minister van Volksgezondheid Maggie De Block (Open Vld) in 2015 het kraamverblijf inkortte, verblijven mama's en hun pasgeboren baby's doorgaans minder lang in het ziekenhuis. Een gemiddelde duur van 4,4 dagen in 2010 daalde tot 2,8 dagen in 2019. In 10 jaar tijd is de gemiddelde duur dus met meer dan een derde verminderd. Natuur-

lijk heeft het type bevalling (vaginaal dan wel een keizersnede) invloed op de duur van het verblijf.

Uit onderzoek van CM bij 430 000 mama's en baby's, blijkt nu dat het aantal heropnames van baby's in het ziekenhuis gestegen is van 4,8 procent (2010-2014) naar 5,9 procent (2015-2019). Bij de mama's stijgt het van 1,1 naar 1,3 procent.

Alles in de 30 dagen na het verlaten van de kraamafdeling.

CM benadrukt dat de verkorte verblijfsduur slechts één factor is die de stijging in het aantal heropnames kan beïnvloeden. 'Hoewel zes procent misschien niet veel lijkt, is het toch een aanzienlijk percentage gezien het om de gezondheid van pasgeborenen gaat', stelt Hervé Avalosse van de CM-studiedienst.

Opvallend is dat baby's van moeders met een statuut van verhoogde tegemoetkoming – van wie het aantal trouwens gestegen is van 7,8 procent in 2010 naar 12,3 in 2019 – vaker heropgenomen worden. Ook bij een risicozwangerschap,

LORE

Mama / Vroedvrouw aan huis

'Corona kan een impact hebben op de heropnames. Om de kans op een besmetting zo laag mogelijk te houden willen zowel het ziekenhuis, de eerstelijnszorg, als het gezin het contact vaak zo kort mogelijk houden. Wanneer de zorg zich beperkt tot het hoogstnodige, is de ondersteuning minder groot en kan dit de fysieke en mentale gezondheid beïnvloeden. Zeker kwetsbare gezinnen die terughoudender zijn om hulp te vragen, zich schamen voor hun thuissituatie en hulp aan huis daardoor soms weigeren, kunnen de gevolgen harder voelen. Het is belangrijk dat hulpverleners proberen om al tijdens de zwangerschap in kaart te brengen welke ondersteuning het gezin nodig heeft. Niet enkel medisch, maar zeker ook mentaal, of inzake de thuissituatie en sociale steun. Hier liggen nog heel wat kansen, zeker omdat de komst van nieuw leven een extra motivatie is voor het gezin om problemen aan te pakken. Maar door onder andere het gebrek aan middelen blijft de focus in de begeleiding nog heel medisch.'

ANKE

Mama / Werkt bij Kind & Gezin

'Voor elke mama is een bevalling een ingrijpend moment. Velen zijn blij als ze naar huis kunnen gaan, zeker als ze in een dubbele kamer liggen of de andere kinderen moeten missen, maar thuis zijn met je baby kan ook erg overdonderend zijn. Ik kom langs om te kijken hoe het gaat, beantwoord de vragen van ouders, volg de groei en ontwikkeling van een baby op en check het gehoor via een gehoortest.'
'Gelukkig kunnen ouders die eerste dagen ook rekenen op de medisch gespecialiseerde zorg van een vroedvrouw voor mama en baby. En op een kraamverzorgende die je helpt bij de verzorging van je baby én bij het huishouden. Ook familie en vrienden steken vaak graag een handje toe. Al vervangt het toch ook niet helemaal het verblijf in het ziekenhuis, waar je dag en nacht iemand kunt roepen als je hulp nodig hebt of vragen hebt. Belangrijk is dat er daarbij zo weinig mogelijk financiële drempels zijn.'

LISE

Mama van 3 kindjes / Vroedvrouw in het ziekenhuis

'Soms is het verblijf erg kort. Zeker als de mama laat op de dag bevalt en als het gaat om een eerste kindje. Ik kan maar één keer voortonen hoe je een badje geeft. De derde dag gaat het gezin naar huis, maar dat is net het moment waarop de *baby blues* de kop opsteekt: de borstvoeding komt op gang, de hormonen zorgen voor stemmingswisselingen, baby's krijgen krampen en happen soms niet goed aan. Soms denk ik wel eens: als ik nog maar een dagje meer tijd had, dan kon ik dit of dat uitleggen. Eigenlijk geef je mensen uit handen en hoop je dat het goedkomt. Dat ze niet met geelzucht of een borstontsteking terugkeren. We hameren voor en na de bevalling wel op een vroedvrouw aan huis. Mensen kunnen ons ook opbellen, maar het is niet makkelijk om aan de telefoon een inschatting te maken als een moeder zegt: *Mijn baby is geel.*'

waarbij een moeder bijvoorbeeld aan een hoge bloeddruk of diabetes lijdt, ligt de kans op heropname hoger. En ook het aantal risicozwangerschappen stijgt van 15,6 procent in 2010 naar 25,8 in 2019.

Hoe meer opvolging er is na de geboorte, hoe groter de kans op heropname, stelt Avalosse vast. 'Postnatale opvolging gebeurt vaker, maar waarschijnlijk leidt het tot het opsporen van gezondheidsproblemen die in het ziekenhuis hadden kunnen worden behandeld als het verblijf op de kraamafdeling langer had geduurd. Anderzijds is dit misschien precies wat men van postnatale opvolging verwacht.'

'Een verkort verblijf op de kraamafdeling of een thuisbevalling mogen geen taboe zijn, en veel moeders zijn ook blij om snel terug naar huis te keren, maar het is niet voor iedereen de beste optie', waarschuwt Avalosse. 'De moeder en de baby moeten voldoende opvolging krijgen. Niet alleen medisch, maar ook sociaal. De trend mag niet zijn om de kraamverblijven te verkorten, enkel en alleen om te besparen.' ■

~ www.cm.be/kraamzorg

Door de sterke stijging van de energieprijzen azen de werkgevers opnieuw op een indexsprong, het overslaan van een automatische aanpassing van de lonen en uitkeringen. Uit berekeningen van het ACV blijkt echter dat werknemers nu al een geruisloze indexsprong hebben ondergaan. Want de indexering van lonen compenseert de gestegen levensduurte onvoldoende. De afgevlakte gezondheidsindex steeg het afgelopen jaar bijna twee procent minder dan de reële consumptieprijzen. Het ACV wil daarom naast de indexering ook echte loonstijgingen en wil daarom de loonnormwet die de lonen blokkeert weg.

– Tekst **Simon Bellens**

De geruisloze index- sprong waar niemand het over heeft

De laatste maanden kon niemand om de fors stijgende energieprijzen en duurdere supermarktkopen heen. Die inflatie weerspiegelt zich normaal na een tijdje in de automatische indexering van de lonen, waardoor de koopkracht van werknemers hersteld wordt.

Maar de automatische loonindexering volgt niet alle prijsstijgingen, wel van die producten en diensten in de zogenaamde 'gezondheidsindex'. Bovendien wordt die gezondheidsindex 'afgevlakt'; het is een gemiddelde van prijsstijgingen per kwartaal, in plaats van een maandelijkse aanpassing. Dat zorgt voor een verschil tussen de echte toegenomen levensduurte en de correctie van de koopkracht.

Hoewel de prijzen voor gas en elektriciteit wel in de gezondheidsindex zijn opgenomen, zijn pakweg de prijzen voor motorbrandstoffen dat niet. 'Sinds het najaar van 2021 zijn die ook sterk gestegen', legt indexspecialist van het ACV Ive Rosseel uit. 'Daardoor stijgt de gezondheidsindex trager dan de gewone index van consumptieprijzen.'

De studiedienst van het ACV berekende dat de afgevlakte gezondheidsindex in het afgelopen jaar 3,95 procent toenam, tegenover een stijging van maar liefst 5,72 procent van de reële consumptieprijzen. Voor

een Belgisch mediaan bruto-inkomen van 3 486 euro per maand betekent dat 61,70 euro minder loon dan het geval geweest zou zijn bij een algemene indexering.

'Dat koopkrachtverlies wordt nooit meer ingehaald', zegt Rosseel. 'Meer nog, de tijdelijke btw-verlaging op elektriciteit zal ertoe leiden dat de gezondheidsindex trager groeit, waardoor bijvoorbeeld gepensioneerden, zieken, werkzoekenden en mensen met tijdskrediet langer moeten wachten op hun koopkrachtherstel. Een deel van het voordeel dat ze halen uit de btw-verlaging, verliezen ze dus aan de tragere indexering.'

Dat werknemers ondanks de indexering van de lonen aan koopkracht verliezen, sterkt ACV-voorzitter Marc Leemans in zijn verzet tegen de loonnormwet. 'De index is heel belangrijk voor het behoud van koopkracht, maar er moeten ook echte loonstijgingen komen. De huidige loonnormwet maakt dat onmogelijk. Zeker nu uit onderzoek van de Nationale Bank blijkt dat de winstmarges van Belgische bedrijven hoger zijn dan ooit, is dat echt niet meer te verantwoorden.' ■

Teken de petitie op
[www.bitly.com/
petitie-loonnorm](http://www.bitly.com/petitie-loonnorm)

ZIEKTE 1 DAG AFWEZIG

Afschaffing ziektebriefje nog niet rond

Vorig jaar in oktober raakte bekend dat de federale regering het ziektebriefje wil afschaffen voor één dag ziekte. De communicatie daarrond zorgde voor verwarring, aangezien het op dit moment nog steeds om een voorstel gaat. 'Toch bereiken ons heel wat berichten van artsen die geen attest meer willen opstellen voor een arbeidsongeschiktheid van één dag', zegt ACVBIE-voorzitter Patrick Vandenberghe. 'Het is dus nog even wachten voordat de beslissing van de regering in een wettekst gegoten wordt.'

ZIEKTE REMGELD

Derdebetalersregeling uitgebreid

Op 1 januari werd de derdebetalersregeling uitgebreid. Daardoor kan deze nu toegepast worden door alle artsen, tandartsen en logopedisten, en dat voor alle geneeskundige verstrekkingen. Door de derdebetalersregeling hoef je enkel het wettelijke remgeld te betalen voor je consultatie of behandeling. De rest van het bedrag wordt rechtstreeks door CM aan je zorgverlener betaald. Zo hoef je niet meer zelf een terugbetaling aan te vragen.

Wanneer de zorgverlener niet geconventioneerd is, betaal je de ereloonsupplementen wel nog steeds zelf. De zorgverlener kan zelf kiezen of hij gebruikmaakt van de derdebetalersregeling, maar vraag er gerust naar. In de gevallen waarvoor de derdebetalersregeling al vóór 1 januari 2022 verplicht was - zoals voor mensen met een verhoogde tegemoetkoming en in ziekenhuizen - blijft de verplichting gelden.

©HOLLANDESHOORTE

REIZEN

Wanneer heb ik een Europese ziekteverzekeringskaart nodig?

De CM-reisbijstand betaalt dringende medische zorg op vakantie in het buitenland terug. Dat is het geval voor de landen van West- en Centraal-Europa en het Middellandse Zeegebied. Voor jongeren die recht hebben op kinderbijslag geldt de CM-reisbijstand wereldwijd. Om die medische kosten te dekken op reis heb je in bepaalde gevallen een Europese ziekteverzekeringskaart nodig.

Vroeger was de vuistregel dat je op reis steevast een Europese ziekteverzekeringskaart moest bijhebben. Tegenwoordig zijn er nog

slechts zes situaties waarbij een kaart onmisbaar is, onder andere voor wie op reis gaat naar Spanje of Australië. Wanneer je in het buitenland door een ziekenhuisopname toch onverwacht een ziekteverzekeringskaart nodig zou hebben, zal Mutas jou een vervangingsattest bezorgen. Op de website van CM kun je via een eenvoudige test nagaan of je ook een kaart nodig hebt en kun je ook onmiddellijk een exemplaar aanvragen.

ID/Ivan Put

www.cm.be/ezvk-nodig

MENTAAL WELZIJN

Verontrustende signalen over mentale gezondheid kinderen en jongeren

Al bijna twee jaar zet de coronacrisis de geestelijke gezondheidszorg zwaar onder druk. CM onderzocht de evolutie van het gebruik van geestelijke gezondheidszorg bij haar leden jonger dan 18 jaar. Uit de studie blijkt onder andere dat in het tweede en derde kwartaal van 2020 het aantal kinderen en jongeren dat bij een psychiater op consultatie ging stevig daalde. Vanaf begin 2021 werden ook opvallend meer jongeren met mentale gezondheidsproblemen in het ziekenhuis opgenomen. Op dit ogenblik is er zelfs een recordbezetting van het aantal bedden door CM-leden in psychiatrische afdelingen en ziekenhuizen.

Voorts blijkt ook dat de impact onevenredig groot is voor jongeren met een kwetsbare sociale achtergrond. 'De signalen zijn verontrustend', zegt CM-voorzitter Luc Van Gorp. 'De pandemie heeft een grote impact gehad op het mentaal welzijn van jongeren. Hoewel de minst gegoeden degenen zijn die zorg het meest nodig hebben, zien we ook dat ze er minder gebruik van maken. We moeten lessen trekken en zorgen dat de nodige mentale ondersteuning beschikbaar is voor iedereen.'

~ cm.be/mentaalwelzijn

ID/Wouter Van Vooren

Goed zo. En nu ook meer loon voor werkende mensen?

→ SOCIOLOOG EN PROFESSOR
ORHAN AGIRDAG

Agirdag reageert op Twitter op het
nieuwbericht 'Belgische bedrijven
halen hoogste winstmarges ooit'

ID/Fred Debrock

ID/Thomas Roosens

CORONA EN WERK

Akkoord rond noodmaatregelen

Om ervoor te zorgen dat de samenleving niet stilvalt, heeft de federale regering werkgevers en vakbonden gevraagd om samen na te denken over een pakket aan noodmaatregelen. 'Het belangrijkste blijft uiteraard om in te zetten op preventie door de veiligheids- en gezondheidsregels in ondernemingen strikt toe te passen, en indien de besmettingscijfers stijgen deze te verstrengen. Voorkomen is altijd beter dan genezen', zegt ACV-voorzitter Marc Leemans.

Het ACV onderstreept dat deze maatregelen enkel kunnen ingezet worden bij dreigende personeelstekorten. 'Belangrijk is dat in dit pakket geen maatregelen zitten die bijkomende inspanningen en nog meer flexibiliteit vragen aan mensen die al maanden zeer flexibel en hard werken om bedrijven en dienstverlening overeind te houden. Dat zou totaal ongepast zijn. Wij willen tot elke prijs vermijden dat personeelstekorten de werkdruk verder laten oplopen. Tegelijk hopen we dat de gezondheidscijfers

verder gunstig evolueren, zodat het niet nodig zal zijn om dit pakket in stelling te brengen', aldus Leemans. 'We willen ook benadrukken dat het hier om een tijdelijk pakket gaat, dat slechts tot eind februari geldt en zonder enige precedentswaarde. Bovendien is het volstrekt op vrijwillige basis. Een werkgever kan dus niemand hiertoe verplichten.'

In het pakket zitten onder andere volgende maatregelen:

- Tijdelijke werklozen kunnen aan de slag in een andere onderneming, met behoud van 75 procent van hun uitkering.
- (Vervroegd) gepensioneerden mogen opnieuw aan de slag kunnen met volledig behoud van hun pensioen.
- Studenten kunnen maximaal 45 uren werken zonder dat dit meetelt in de teller van 475 uren. Dat extra inkomen wordt geneutraliseerd voor onder meer de kinderbijslag en studiebeurzen.

~ www.hetacv.be

HET CIJFER

5 361

Volgens een berekening van VRT NWS bedraagt de gemiddelde factuur voor elektriciteit en gas dit jaar 5 361 euro. Zelfs na de btw-verlaging op elektriciteit en de verwarmingspremie van 100 euro, is dat nog steeds ruim 3 200 euro meer dan een jaar geleden.

ECONOOM KEVIN SPIRITUS (39)
HERDENKT ONS BELASTINGSYSTEEM

**'Korting voor voetballers
of een btw-verlaging in
de horeca, vandaag
moet je vooral veel
lobbykracht hebben'**

Groots aangekondigd en lang geheimgehouden: binnenkort stelt minister van Financiën Vincent Van Peteghem zijn eerste stap richting een brede belastinghervorming voor. De minister wou nog niet in zijn kaarten laten kijken. Econoom Kevin Spiritus, een van de experts die de hervorming adviseerden, wou Visie wel te woord staan. 'We moeten naar een *dual income tax*, zonder uitzonderingen.'

– Tekst **Simon Bellens** – Foto's **Guy Puttemans**

Als het van de expertengroep afhangt die voor minister van Financiën Vincent Van Peteghem (CD&V) een 'brede fiscale hervorming' voorbereidt, staat België aan de vooravond van een fundamenteel ander belastingstelsel. In de plaats van de wirwar aan uitzonderingsregimes en 'koterijen' moet er eindelijk een *dual income tax* komen, naar Scandinavisch voorbeeld.

Naast een progressieve belasting op een 'korf' met alle inkomsten uit arbeid, vat die alle inkomsten uit kapitaal (zoals dividenden, huurinkomsten, spaarrente of meerwaarde op aandelen) samen in één andere korf. 'Dat is eerlijker en eenvoudiger', verdedigt Kevin Spiritus. 'Het huidige systeem barst uit zijn voegen.'

Als assistent hoogleraar aan de Erasmus Universiteit Rotterdam denkt Spiritus na over een optimaal belastingbeleid. Maandenlang werkte hij met de expertengroep in alle luwte aan een adviesrapport voor de langverwachte hervormingsplannen. Die moeten de lasten op arbeid verlagen en, aldus het regeerakkoord, zorgen voor een 'eerlijke bijdrage van de mensen met de grootste draagkracht'.

Eén keer dreigde een lek het werk te verstoren. Eind november deed het vooruitzicht van onder meer een reële belasting op huurinkomsten de Franstalige liberalen van de MR steigeren. Maar dat had geen enkele invloed op de werking van de experts, zegt Spiritus. 'Ik heb nooit het gevoel gehad dat we beïnvloed werden. Dat moet je de minister nageven.'

Gaten

Belastingen zijn altijd een delicate zaak. Tot het rapport openbaar wordt, moet de fiscaal econoom zijn woorden wikken en wegen. 'Alles wat ik vertel, is mijn eigen mening', verzekert hij. Maar dat de expertengroep onomwonden voor een *dual income tax* gaat, lijkt vast te staan.

Dat meerwaarde uit aandelen niet wordt belast, verstoort de investeringsbeslissingen

– KEVIN SPIRITUS

Volgens Spiritus zit het huidige belastingstelsel vol gaten: 'Spaarboekjes zijn grotendeels belastingvrij, maar dividenden niet. Het kadastraal inkomen wordt belast, maar werkelijke huuropbrengsten niet. Meerwaarde uit aandelen ook niet. Dat verstoort de investeringsbeslissingen, terwijl je een zo neutraal mogelijk belastingstelsel wil dat investeringen leidt naar de productiefste delen van de economie. Zoals het systeem vandaag in elkaar zit, leidt het investeringen naar minder productieve zaken, zoals een tweede woning.'

'Daarenboven zorgt het voor aspecten die gewoon oneerlijk zijn. Neem nu de meerwaardebelasting (een belasting op de winst als je iets over een bepaalde periode weer verkoopt, nvdr) die de facto nul is. Daardoor is er een groep met dezelfde belastbare draag-

kracht als mensen met een gelijkaardig inkomen uit arbeid, terwijl die eerste groep toch minder belastingen betaalt. Dat gaat zo sterk in tegen het rechtvaardigheidsgevoel dat je dat wel moet aanpakken. Als mensen zien dat ze iets voor hun belastingen terugkrijgen en weten dat iedereen een correcte bijdrage levert, zijn ze ook wel bereid om zelf bij te dragen. Maar zodra er gaten zijn, daalt die bereidheid.'

Ligt hier dan eindelijk een eerlijk en transparant belastingstelsel klaar dat de sterkste schouders de zwaarste lasten doet dragen?

'De expertengroep is vertrokken van het regeerakkoord. We berekenen wel een aantal scenario's, maar willen ons niet wagen aan specifieke tarieven. Een *dual income tax* schept ruimte voor herverdeling, maar het is aan de politiek om te beslissen hoe ze onze globale principes invult.'

'Eigenlijk heeft de regering-Michel al een voorafname gedaan op de belastinghervorming, en met de taxshift een lastenverlaging op arbeid doorgevoerd. Dat heeft voor een beduidend structureel begrotingstekort gezorgd, waardoor je nu geen budgetneutrale hervorming kan doen. Je moet dat geld wel terughalen.'

'Als de minister de lasten op arbeid nog wil verlagen, en ik twijfel er niet aan dat men dat zal doen, staat daar tegenover dat de lasten op consumptie en vervuiling stijgen. Daarbij is één btw-tarief aanbevolen, zoals in Denemarken. Zodra je verschillende tarieven creëert, open je de deur voor lobbygroepen.'

>>

Kevin Spiritus: 'Eén btw-tarief is aanbevolen. Van zodra je verschillende tarieven creëert, open je de deur voor lobbygroepen.'

Een dual income tax zet een tarief op arbeidsinkomsten en een ander op inkomsten uit kapitaal, waarom zou je die twee überhaupt anders belasten? Een inkomen is een inkomen.

'Als je het wetenschappelijk bewijs afweegt, lijkt het er sterk op dat de economische schade groter is als je kapitaal belast. Dan sparen mensen minder, wordt er minder geïnvesteerd, en zien we dat economische activiteit op de lange termijn wat afneemt. Maar dat is heel moeilijk te meten. Het is niet helemaal uitgesloten dat kapitaalbelastingen zelfs hoger zouden moeten zijn.'

'De redenering luidt dat de normale rente een beloning is voor je uitgestelde consumptie, een beloning voor geduld. Die normale rente belasten is economisch schadelijk, maar alles daarboven kan je rechtvaardig belasten. Bij een dual income tax met een vlak tarief voor alle kapitaalinkomsten, kun je via je belastingaangifte wel een vrijstelling

krijgen voor een deel van je kapitaalinkomen. Daarboven valt alles onder een belasting van bijvoorbeeld dertig procent, waardoor je gemiddelde tarief stijgt naarmate je kapitaalinkomsten toenemen.'

Dat er een hervorming komt lijkt me onvermijdelijk. De vraag is met hoeveel uitzonderingen

– KEVIN SPIRITUS

Dat noopt tot een herdefiniëring van kapitaalinkomens, denkt Spiritus, want vandaag zijn sommige kapitaalinkomsten verdoken arbeidsinkomens. 'Een advocaat met een eigen kantoor doet wel investeringen, maar krijgt een groot deel van zijn inkomsten uit arbeid. Als hij zich via een vennoot-

schap een laag loon uitkeert en van dividenden geniet, en na de vereffening een laag belaste liquidatiebonus opstrijkt, dan moeten we ons afvragen of dat wel rechtvaardig is. We moeten kunnen zeggen dat zijn rendement geen realistische kapitaalinkomsten zijn, en ze dus ook als arbeidsinkomsten en met sociale bijdrage belasten.'

Liberalen weerstand

'In welke mate heeft de huidige regering de intentie om een hervorming door te voeren?' vraagt Spiritus zich af. 'In het regeerakkoord staat dat men een hervorming voorbereidt, die dan op het bord van de volgende regering komt. Ik weet ook wel dat de minister sneller wil gaan, en ik hoop dat er een dual income tax komt, zonder uitzonderingen. Het is heel opmerkelijk dat economen en fiscalisten het daar vrij breed over eens zijn. Maar ongetwijfeld zal er druk komen.'

Vanuit welke hoek?

'Vooral bij de liberalen merk ik weerstand. Ik denk dat ze vandaag zo klein geworden zijn dat ze bang zijn om de achterban die ze nog hebben te verliezen. Dat zijn wellicht de mensen die vandaag profiteren van het systeem, zoals wie veel vastgoed bezit. Of het nu om fiscale gunsten voor voetballers gaat, of een btw-verlaging in de horeca: je moet vooral veel lobbykracht hebben. Dat is totaal niet liberaal.'

'Dat er een hervorming komt lijkt me onvermijdelijk en dat het in de richting van een dual income tax gaat ook. De vraag is alleen met hoeveel uitzonderingen. Dan is het zoals een fietsband waarin je gaatjes prikt: als je er slechts een paar dichtplakt, loopt hij nog altijd leeg. Je moet gewoon naar een systeem zonder uitzonderingen. Technisch is dat geen probleem, de vraag is of de politiek dat wil.' ■

FEIT OF
FABEL?

Telewerk op maat maakt gelukkig

WAAR!

In het eerste kwartaal van 2021 was telewerk waar het kon verplicht. Meer dan de helft van de werknemers (53%) werkte vier dagen of meer thuis. Maar wie minder mocht telewerken dan hij wenste, liep de helft meer risico op burn-out.

‘Telewerken speelt een belangrijke rol in een goede balans tussen werk en vrije tijd. Natuurlijk heeft thuiswerk risico’s: sociale isolatie en gebrek aan structuur bijvoorbeeld. En als thuis je werkplek is, dan is het minder makkelijk om te ontkoppelen’, vertelt Marijke Verbruggen van Work and Organisation Studies bij KU Leuven. ‘Maar veel werknemers zijn net blij omdat ze minder pendelen en rustiger kunnen werken, toch wanneer er geen kinderen thuis zijn.’

Uit onderzoek van Securex bleek ook dat we een duidelijke voorkeur hebben voor de mate waarin werk en privé geïntegreerd zijn. ‘Hoe meer in lijn met je voorkeur, hoe minder stress’, stelden Verbruggen en haar collega’s vast. In 2019 liepen werknemers

gemiddeld 8 procent risico op een burn-out. Voor wie het telewerk begin 2021 afgestemd was op het gewenste aantal dagen, bleef dat risico ongeveer gelijk. Maar wie minder mocht telewerken dan hij wenste, liep de helft meer risico op burn-out. ‘De druk om naar het werk te móeten komen of net thuis te móeten werken, maakt het mensen moeilijk’, aldus Verbruggen. Wie kan telewerken op maat, loopt minder risico op burn-out en ervaart meer arbeidsvreugde.

Als de bevroegde werknemers zelf mochten kiezen, zouden ze in normale tijden 48 procent van thuis uit willen werken (2,4 dagen per week). ‘Tijd dat we werk maken van een goed kader voor na het verplichte telewerk’, vindt Stijn Gryp van het ACV. ‘We willen

afspraken over welke functies en taken telewerkbaar zijn, maar ook over recht op deconnectie, een vergoeding voor een ergonomisch ingerichte thuiswerkplek, energie enzovoort.’ De werkgeversorganisaties legden de onderhandelingen in de Nationale Arbeidsraad stil en willen dit pas bespreken eens de verplichting opgeheven wordt. Het ACV vreest dat kleinere ondernemingen uit de boot zullen vallen als cao’s vooral in grote ondernemingen afgesloten worden. ‘Ook die mensen moeten kunnen genieten van een betere balans tussen werk en privé, meer werkvreugde en productiviteit tijdens telewerk. Belangrijk is wel dat de werkgever het nodige vertrouwen schenkt en niet om de haverklap digitaal controleert.’

Viviane Van Elshocht
Expert vaccinatie CM
en lid vaccinatiecommissie

Wie mag een vaccin zetten?

In theorie is het antwoord heel eenvoudig: alleen een arts mag een vaccin toedienen. Die regel is er omdat iedere vaccinatie een – weliswaar zeer klein – risico op complicaties kent. En bij bijvoorbeeld een allergische reactie is snel handelen de boodschap. Daarom is de aanwezigheid van een arts nuttig bij een eerste of tweede prik met een specifiek vaccin of als je eerder al allergisch reageerde op een vaccin.

In de praktijk loopt het soms anders: velen onder ons herinneren zich nog de spuitjes tegen mazelen of tetanus door een schoolverpleegster. Of misschien komt er ieder jaar wel een verpleegkundige langs op je werk voor een vrijwillige griepspuit. Dat kan omdat ook verpleegkundigen een vaccin mogen zetten, maar dan wel alleen in opdracht en onder toezicht van een arts. Al wordt dat toezicht soms ruim opgevat, want ze bepaalt niet dat een arts ook fysiek aanwezig moet zijn.

Volgens datzelfde idee mogen allicht ook apothekers binnenkort een vaccin tegen COVID-19 zetten. Die regeling is er omdat artsen het anders nauwelijks kunnen bolwerken. Bovendien is de apotheek veel laagdrempeliger, zeker voor mensen zonder vaste huisarts. Maar ook hiervoor geldt dat een arts formeel het vaccin moet voorschrijven en toezicht moet houden. Apothekers moeten bovendien een opleiding volgen voor ze ook zelf mogen prikken. ■

Wet-Renault voorkomt slechts 11% van collectieve ontslagen. Dat moet beter

25 jaar geleden rolde een schokgolf door het land. In het Brusselse Hilton-hotel maakte Louis Schweitzer, grote baas van Renault, op 27 februari 1997 bekend dat de Belgische fabriek van de Franse auto-constructeur zou sluiten. De werknemers in de Vilvoordse vestiging wisten van niets, en vernamen van journalisten dat meer dan 3 000 banen zouden verdwijnen. In de nasleep van dat sociaal drama kwam de wet-Renault tot stand. Tijd voor een evaluatie van die wet.

– Tekst **Wim Troch**

Het gebeurt niet vaak dat een wet vernoemd wordt naar een bedrijf. Renault viel die twijfelachtige eer wel te beurt. De wet-Renault was een reactie op de brute manier waarop de Renaultwerknemers moesten vernemen dat ze hun baan kwijt waren, onherroepelijk. Ze versterkt eerdere wetgeving en legt de procedure vast die de werkgever moet volgen bij collectieve ontslagen. Eerst moeten de werknemersvertegenwoordigers op de hoogte gebracht worden, vooraleer de beslissing publiek mag worden gemaakt. 'De informatie- en

vraag- en antwoordsessies moeten de werknemers in staat stellen om de economische en financiële informatie van de onderneming en de redenen voor de gemaakte keuzes te begrijpen', licht Geneviève Laforêt van het ACV toe. 'Op basis daarvan moeten ze hun opmerkingen en suggesties kunnen formuleren, zodat de werkgever er rekening mee kan houden. De raadplegingen gaan over hoe het collectief ontslag vermeden of beperkt kan worden, en hoe de gevolgen verzacht kunnen worden. En daar is nog veel ruimte voor verbetering. In 2020 kregen 6 966 werknemers te horen dat ze hun baan zouden verliezen bij een collectief ontslag. Uiteindelijk werden na de hele procedure van de wet-Renault 6 206 mensen effectief ontslagen. De wet voorkwam dus in het beste geval slechts 11 procent van de aangekondigde collectieve ontslagen.'

Anticiperen

De wet werd in februari 1998 gestemd, en is helaas al meermaals toegepast moeten worden. Voor het ACV kan de wet een

DANNY BLOCKX (55)

'Ik vernam het nieuws op een begrafenis'

'Enkele collega's belden met het nieuws dat de sluiting van onze fabriek volop in de media was. En wij wisten nog van niets. Daar werd eerst nog lacherig op gereageerd. Niemand geloofde het, dat kon toch niet waar zijn?'

'Mijn kinderen waren op dat moment 4 jaar en 1 jaar oud, we waren volop een lening aan het afbetalen. We hebben toch even zwarte sneeuw gezien. Na enkele maanden kon ik via VDAB een opleiding volgen in koeltechnieken en meteen na de opleiding kon ik gelukkig opnieuw aan het werk.'

stevige update gebruiken. 'We stellen immers vast dat de kwaliteit van de meegedeelde informatie sterk verschilt van bedrijf tot bedrijf en dat de raadpleging zeer vaak louter formeel is, aangezien de beslissingen al zijn genomen. We zouden graag hebben dat de dialoog tussen werkgever en werknemers echt plaatsvindt', aldus Laforêt. 'We willen ook dat informatie meer aansluit bij de realiteit van veel bedrijven. Belangrijke beslissingen worden vaak in het buitenland genomen. Het is essentieel dat werknemersvertegenwoordigers voortdurend informatie krijgen om de strategie beter te begrijpen en te anticiperen op mogelijke beslissingen.'

'Er zou moeten worden geprobeerd om de onderneming te redden, of toch ten minste de sluiting te verhinderen wanneer de economische resultaten dat niet kunnen verantwoorden.'

Verplicht sociaal plan

Daarnaast wil het ACV dat ook andere bedrijven die door de sluiting van een bedrijf getroffen worden – zoals onderaannemers of toeleveranciers – mee worden opgenomen in de procedure. Zij vallen vandaag uit de boot, net als de werknemers die hun baan verloren door een faillissement, een overname of een procedure van gerechtelijke reorganisatie.

Een ander heikel punt bij collectief ontslag is het sociaal plan voor de ontslagen werknemers, met bijvoorbeeld een ontslagvergoeding, outplacement of andere begeleiding. 'Momenteel is een sociaal plan bij collectief ontslag niet verplicht', legt Laforêt uit. 'We willen een verplichte onderhandeling over zo'n sociaal plan, met een onderscheid tussen ondernemingen die werkelijke financiële moeilijkheden ondervinden en onderne-

mingen die winstgevend zijn. De aanleg van een spaarpot voor het risico op herstructureringen moet zorgen voor een minimaal sociaal plan in ondernemingen in moeilijkheden. Dat plan moet ook gelden voor de uitzendkrachten en tijdelijke werknemers.'

Renault bij Volkswagen

Die bekommernissen worden gedeeld door William Van Erdeghem. Hij is voorzitter van ACV-CSC METEA, maar was tot 2006 hoofdafgevaardigde bij Volkswagen Vorst. Dat bedrijf was in november 2006 hetzelfde lot beschoren als Renault Vilvoorde: de sluiting werd aangekondigd. 'Er was overcapaciteit bij Volkswagen, en in vergelijking met de

twee Duitse fabrieken waar destijds ook de Golf werd gebouwd, was Vorst te duur.'

Bijna 5 000 werknemers kregen te horen dat de fabriek zou sluiten, en dus werden de procedures volgens de wet-Renault opgestart. Niet zonder succes, want na enkele maanden syndicale strijd kende de fabriek een doorstart. Sindsdien worden er Audi's gebouwd. 'De rol van de wet-Renault in dat verhaal is evenwel beperkt', zegt Van Erdeghem. 'We hebben de informatie- en onderhandelingsrondes goed benut, maar de eigenlijke doorbraak is er gekomen door politieke inzet én door vakbondssamenwerking in de Europese ondernemingsraad van de Volkswagen-groep. Audi, dat deel uitmaakt van de groep, had een capaciteitstekort en kon gebruikmaken van de fabriek.'

Zoende konden 2 000 werknemers aan de slag bij Audi Brussels, 2 700 mensen vloeiden af. 'Een deel kon op vervroegd pensioen, een ander deel is vrijwillig vertrokken. Niemand werd verplicht ontslagen.'

'Werknemers die in een procedure van collectief ontslag zitten, hebben nood aan een aantal dingen. Financiële zekerheid en uitzicht op een nieuwe baan, maar ook psychologische ondersteuning, en vooral transparantie: ze willen weten waar ze aan toe zijn, en waarom de fabriek – ook al is die in sommige gevallen rendabel – dicht moet', besluit Van Erdeghem. ■

In de woelige periode na de aankondiging van de sluiting van Renault Vilvoorde maakte het ACV een documentaire over dit sociaal drama. Die is te bekijken op het youtubekanaal van het ACV.

~ www.youtube.com/hetACV

Burgerpanel.

ELKE MAAND LATEN DRIE LEZERS HUN LICHT SCHIJNEN OVER EEN NETELIGE KWESTIE

– INTERVIEW AN-SOFIE BESSEMANS EN DOMINIC ZEHNDER

3 LEZERS

Pieter (38)

Pieter is communicatie-coördinator en papa.

Andrés (83)

Andrés woont in Kessel-Lo en is net grootvader geworden.

Ann (56)

Ann werkt in het lab van een tuinbouwbedrijf en houdt van varen.

DE STELLING

'Vaders moeten 9 weken verplicht geboorteverlof krijgen'

HUN MENING

Pieter: 'Belachelijk weinig geboorteverlof'

'Ik vond het jammer dat ik tien dagen na de geboorte van mijn dochter weer aan de slag moest. Intussen is het geboorteverlof uitgebreid, maar het is nog altijd belachelijk weinig. Ook die vijftien weken voor moeders zijn niet veel. In Zweden krijgen ouders 480 dagen verlof, waarvan de vader er minstens 90 opneemt. Door zulke maatregelen creëer je ruimte. Je hebt tijd nodig om in kleertjes en een bedje te voorzien, maar ook om na te gaan hoe je je leven gaat organiseren.' 'Ik denk ook dat ouders zo een betere band opbouwen met hun kinderen. Maar je moet niets verplichten. Ik ben allergisch aan bevelen: als iets absoluut móét, doe ik het niet. Zelfs al is het iets leuks.' (lacht)

Andrés: 'Kader voor engagement'

'Het engagement van de vader met zijn pasgeboren kind is geen kwestie van 'moeten' of 'verplicht' zijn. Ik zie hoe mijn zoon vanaf de zwangerschap een band begon te smeden met zijn dochtertje en de weken na de geboorte gewoon de zorgtaken deelde met de moeder. Voor hem was 15 dagen geboorteverlof en aansluitend een week wettelijke vakantie opnemen geen verplichting. Hij moest dit doen om een goede vader te kunnen zijn.' 'De overheid moet wel een kader scheppen waarin beide ouders voldoende tijd en financiële steun krijgen om samen hun kind de nodige zorg en geborgenheid te kunnen bieden. Dat geboorteverlof mag best enkele maanden of langer duren, zoals in Zweden en Finland nu al gebeurt.'

Ann: 'Je kan als ouder niet genoeg in beeld zijn'

'Het moment dat ik kinderen op de wereld zette, ligt al even achter me. Sindsdien zijn de drie dagen vaderschapsverlof geëvolueerd naar 15 dagen en ook meemoeders hebben er nu recht op. Het is fijn als een partner bijspringt in die eerste zware weken na de geboorte, met alle slaaptkort en vragen die je hebt als kersverse ouder. Voor een veilige binding met je baby kun je als ouder niet genoeg in beeld zijn. Maar verplichten lijkt me nu ook niet het beste. Niet elke baby wordt in een veilig nest geboren. Het familiaal geweld dat steeg tijdens corona heeft ons hier pijnlijk op gewezen.'

De start van een gigantische werf

Dat het grondig fout zit met de organisatie en financiering van onze ziekenhuizen, is al lang bekend. Heel wat ziekenhuizen zitten in de rode cijfers en kijken onder meer richting artsen om het gat te dichten. Die rekenen op hun beurt door naar de patiënten onder de vorm van ereloon-supplementen. Wie in een ziekenhuis kiest voor een eenpersoonskamer, krijgt een hogere factuur. In 2019 betaalden alle patiënten samen zo 610 miljoen euro aan ereloon-supplementen bij ziekenhuisopname.

Daarnaast is de financiering van onze gezondheidszorg nog altijd prestatie-gedreven. Hoe meer onderzoeken, behandelingen, ingrepen, geneesmiddelen..., hoe meer opbrengsten voor het ziekenhuis. Dat kan leiden tot overconsumptie. Zo worden er in ons land tot vijftig procent meer scans uitgevoerd dan het Europees gemiddelde.

Al jaren wordt er gesproken over een grondige hervorming, maar minister na minister beet er zijn of haar tanden op stuk. Het gaat dan ook om een gigantisch kluwen waarin alles met elkaar verbonden is, van ereloon-supplementen, over artsenhonoraria, tot ziekenhuisfinanciering. Wie aan een touwtje trekt, brengt de hele constructie in beweging.

Het is dan ook bijzonder lovenswaardig dat minister Frank Vandenbroucke begin vorige week met een ambitieus plan naar buiten kwam. Hij schuwt daarbij de heilige huisjes niet. Zo pleit hij onder meer voor meer samenwerking tussen de ziekenhuizen en een afbouw van de ereloon-supplementen. Hij wil ook iets doen aan de overconsumptie, onder andere door minder per prestatie te vergoeden, maar meer per pathologie. Dat betekent ook dat de verloning van de artsen herbekeken moet worden. Ziekenhuizen zullen ook meer middelen toegekend krijgen op basis van kwaliteit, bijvoorbeeld door minder en gericht antibiotica voor te schrijven.

© KAREL HEWERICK

Een toegankelijke, kwaliteitsvolle en betaalbare gezondheidszorg. Dat is waar CM al sinds haar ontstaan voor ijvert. Het is ook de rode draad doorheen de hervormingsplannen. Daarover willen wij graag het overleg aangaan. Wij zijn dan ook zeer tevreden dat de minister uitdrukkelijk de intentie uitspreekt om alle belanghebbenden, artsen, ziekenhuizen en ziekenfondsen, bij de uitwerking van de plannen te betrekken. Als het debat op een serene en constructieve manier kan verlopen, ben ik ervan overtuigd dat we deze gigantische werf tot een goed einde kunnen brengen. ■

LUC VAN GORP,
Voorzitter CM

Forum KRIS VERHEYEN, Professor aan het Labo Bos & Natuur – UGent

Yellowstone in Vlaanderen?

Vlaanderen wil tegen 2023 de erkenning van vier nationale parken (en drie landschapsparken) rond hebben. De meesten onder ons zullen bij nationale

parken waarschijnlijk niet meteen een gebied in het dichtbevolkte Vlaanderen in gedachten hebben, maar eerder de wildernis in een of ander buitenland. Yellowstone in de VS is zo'n iconisch voorbeeld. Het 150 jaar oude park is een wildernis bijna even groot als Vlaanderen en

huisvest beren, wolven, bizonen ... Houdt het dan wel steek om in Vlaanderen ook de kaart van nationale parken te willen trekken?

Het antwoord is volmondig 'ja'. Het aanwijken van grote aaneengesloten gebieden met als hoofdfunctie natuur is een belangrijk deel van een toekomstgerichte biodiversiteitsstrategie; ook in Vlaanderen. Bovendien kunnen dergelijke parken ook een motor voor streekontwikkeling worden. Het Nationaal Park Hoge Kempen in Limburg, opgericht in 2006, illustreert dat. Er werd becijferd dat het 6 000 hectare grote park jaarlijks tientallen miljoenen euro's aan omzet en vele honderden jobs genereert.

Doorheen de jaren is het draagvlak voor het park bovendien alleen maar groter geworden, waardoor het recent kon uitbreiden tot 10 000 hectare, een plek groter dan Genk. Nationale parken zetten ook aan tot samenwerking. De oproep voor parkvoorstellen heeft geleid tot een heleboel nieuwe, soms onverwachte partnerschappen, bijvoorbeeld tussen de natuur- en de zorgsector.

Een nieuw Yellowstone zal hier niet snel ontstaan, maar ik kijk toch al uit naar een bezoek aan de geplande parken; de kersen op de taart van een biodivers Vlaanderen.

Wil je zelf ook iets kwijt aan de redactie? Mail naar lezersbrieven@visie.be

Op liefde staat geen leeftijd

Wiske woont in woonzorgcentrum Onze-Lieve-Vrouw-Ster der Zee in Scherpenheuvel. Omdat ze bijna voortdurend zorg nodig heeft, was thuisblijven niet langer mogelijk. Dat betekende wel een afscheid van haar man Gaston. Want ook hij verbleef even in het centrum, maar miste te hard het sociaal contact dat hij voorheen in het dagverzorgingscentrum vond. Gaston ging weer thuis wonen, Wiske bleef.

Voor veel ouderen is Valentijn een bitterzoet moment. Fysieke achteruitgang dwingt geliefden soms tot het opgeven van het samenwonen. Wiske en Gaston zochten een oplossing, en vonden die. Ze kregen een kamer om samen hun namiddagen door te brengen. Tot het avondeten, daarna rijdt Gaston met zijn scootmobiel naar huis, om de volgende middag weer terug te keren.

– Foto **Karel Hemerijckx**

'De achteruitgang van de vooruitgang'

'Vandaag heeft iedereen een bankrekening. Daar hebben we in de jaren tachtig mensen echt voor moeten overhalen, om hun loon op een rekening te laten storten en een bankkaart te nemen. Klanten wilden koste wat het kost contant geld om zicht te houden op hun uitgaven. Vandaag zijn zij de eersten die we afstoten. Wie niet meekan in het digitale verhaal is de nieuwe analfabeet.'

– Tekst **An-Sofie Bessemans** – Illustratie **Peter Goes**

Het personeel is meegegroeid met het digitale, de klanten niet altijd. Het zijn niet alleen ouderen. Ook wie jong is beginnen te werken of wie de taal niet machtig is, snapt soms online bankieren niet of de brieven die we sturen. Of ze vallen rapper ten prooi aan internetfraude. Mensen schamen zich daar soms over, en naar het loket stappen maken we vrijwel onmogelijk. Wie niet met de automaat kan werken of niet genoeg op zijn rekening heeft en zo moet betalen voor manuele transacties, drummen we in een hoekje. Uit onmacht worden ze soms agressief, vaak is het meelijwekkend. Die mensen begrijpen de structuur van het callcenter en het keuzemenu niet. Oudere mensen horen ook vaak niet goed. Het is de achteruitgang van de vooruitgang.'

'Met de kantoren die sluiten en de afbouw van de loketten vervreemden

Met de kantoren die sluiten en de afbouw van de loketten vervreemden we van mensen.

– BANKBEDIENDE JOËLLE

we van mensen. Met een klant die het kantoor binnenkwam en naar alcohol rook of in de problemen zat, praatten we. Vroeger kon ik ook buiten de lijntjes kleuren. Als je wist dat de huur de eerste van de maand eraf gaat, maar het pensioen pas later komt, dan kon je de mensen helpen overbruggen.'

'Het sociale van de bank is er helemaal uit. Ik begrijp het wel, de bank moet mijn loon ook kunnen betalen. Maar als problemen escaleren bij de mensen die wij in de steek laten, dan is het de samenleving die de rekening betaalt.'

'Ik maak er niet meer veel reclame voor dat ik voor de bank werk. Sinds de bankencrisis denkt iedereen dat wij veel geld scheppen. De bankbedienden op het dorpsplein zijn niet de *traders* die carroussels opzetten, de wereldconomie bepalen en met je geld gaan lopen. Voor onze buitenlandse directie tellen uiteraard eerst de cijfers. Het personeel is voor hen een nummer.'

'Het verdienmodel is anders dan vroeger. Met de negatieve intrest ziet de bank de spaarder liever gaan dan komen. Mensen die geen verzekering

of belegging willen, hoeven we eigenlijk niet meer. Wie is er interessant? Grote beleggers, en bedrijven - die het goed doen welteverstaan.'

'Klanten zijn voorzichtiger geworden. Er zijn veel mensen die niet weten wat een aandeel is, een obligatie, een kasbon of een tak 21-verzekering.

Mensen die geen verzekering of belegging willen, hoeven we eigenlijk niet meer.

– BANKBEDIENDE JOËLLE

Mensen die wat geld en interesse hebben, komen dit wel vragen. Wij bellen mensen ook wel op om te informeren naar hun plannen als er veel geld op het spaarboekje staat en stellen samen een risicoprofiel op. Wil je geen risico nemen, dan blijf je met een spaarboekje zitten. Maar misschien heb je wel gemoedsrust zo.'

'In de tientallen jaren dat ik voor de bank werk, heb ik één klant gehad die specifiek naar ethisch beleggen vroeg. Natuurlijk hebben we inmiddels ook groene beleggingsfondsen. Dat is goed voor onze marketing.'

'Geld is macht. De regels zijn er voor iedereen, maar rijke klanten krijgen door hun status en netwerk veel meer gedaan. Daar heb ik het soms moeilijk mee. Deze mensen staan niet echt met de voeten op de grond, beseffen ook niet wat het is om met 1 500 euro of zelfs 5 000 euro per maand te moeten rondkomen. Velen hebben zich rijk geërfd, worden door vele eigendommen en/of aandelen alsmear rijker en invloedrijker zonder dat ze daar iets voor moeten doen. De bank ligt er dan ook meer van wakker als zo iemand dreigt te vertrekken.' ■

Joëlle* is een schuilnaam.

Vacatures

Beweging.net zoekt

- Stafmedewerker Maatschappelijke Innovatie regio Mechelen
- ~ www.beweging.net/vacatures

ACV zoekt

- Project Leader
- Uptime Engineer
- Methodology Expert

GOV zoekt

- Personeelsdirecteur

ACV BIE zoekt

- Medewerker HR
 - Medewerker Administratief secretariaat
- ~ www.hetacv.be/vacatures

CM zoekt

- Coach Community Health Workers in Oostende
 - Netwerkcoördinator
 - IT Service Desk medewerker in Limburg
 - Stadsmedewerker Kazou Brussel
 - Coördinator Participatieve vrijwilligerswerking
 - Stafmedewerker Finance - Risk Management en verzekeringen
- ~ www.cmjobs.be

Pasar zoekt

- Coördinator Wandelen en Fietsen
- ~ www.pasar.be/vacatures

Kwb zoekt

- Stafmedewerker vrijwilligersbeleid
- ~ www.kwbeensgezind.be

JOUW RECHTEN OUDERS EN JONGEREN

Vragen over ouderschap of studentenarbeid?

Ouders in wording hebben vaak heel wat vragen over hun rechten en wat je juist moet doen op het werk wanneer je in verwachting bent of een kind adopteert. Hoe zit het met bevallings- en ouderschapsverlof? Heb je recht op een uitkering? In de nieuwe ACV-brochure 'Kind op komst' worden kersverse ouders door de vaak ingewikkelde regelgeving geloodst.

Ook voor jobstudenten is er een nieuwe gids uitgebracht om hen uitgebreid te informeren over hun statuut. ISA, de ACV-Infolijn Studententarbeid, verzamelde daarvoor tal van echte vragen van jobstudenten. In de overzichtelijke nieuwe editie van de 'Gids voor jobstudenten' worden alle antwoorden gebundeld. Wist je al dat studenten gratis lid kunnen worden van het ACV en zo ook een beroep kunnen doen op de dienstverlening van ISA?

~ www.hetacv.be/brochures
www.jongacv.be

1. FILM JEF FESTIVAL FILMPRET VOOR 2 TOT 99 JAAR

2. TV *Billie vs Benjamin*

Verliefde tegenpolen

Billie en Benjamin beleven liefde op het eerste gezicht. Tot een discussie de verschillen tussen de linkse Billie (Charlotte Timmers) en de rechtse Benjamin (Ward Kerremans) naar boven haalt. In de tragikomische reeks *Billie vs Benjamin* staan liefde en polarisatie centraal. Tim Van Aelst en David Vennix brengen na hun hitreeks *Studio Tarara* deze moderne versie van Romeo

en Julia naar het kleine scherm. Te bekijken via Streamz en VTM GO. ■

Van 19 februari tot 6 maart vindt de 34ste editie van het JEF festival plaats. Met meer dan 130 films heeft het festival voor jeugdfilm en nieuwe media voor iedereen vanaf twee jaar iets te bieden. Daarvoor kun je zowel in Antwerpen, als in Brugge, Gent, Kortrijk, Roeselare, Leuven, Hamme én online terecht. Daarnaast zijn er ook belevenisvoorstellingen voor de allerkleinsten. Tijdens deze editie staat het thema wetenschap centraal. Daarom wordt in het Zuiderpershuis in Antwerpen een XL Medialab opgericht, met *Virtual Reality games* en workshops over artificiële intelligentie. Voor het eerst opent ook het Antwerpse havenhuis zijn deuren, waar families zich kunnen uitleven in de doe-cinema, een verrassende mix tussen workshop en film.

~ jefestival.be

3. EVENT *Première Afro Belg*

TikTok-hit op het witte doek

Afro Belg is het alter-ego van danser, choreograaf en *Dancing with the stars*-jurylid Joffrey Anane. Met de korte sketches van Afro Belg verzamelde de Antwerpenaar in geen tijd tienduizenden volgers op TikTok en Instagram. Dus werd het dringend tijd om de avonturen van Afro Belg in een reeks te gieten. Anane werd daarbij geïnspireerd door zijn eigen jeugd, hoe hij opgroeide bij witte pleegouders en de discriminatie en het racisme dat hij in zijn dagelijkse leven ervaart. Jong ACV organiseert op 18 februari de Gentse première van de reeks in KASKCinema. Daarnaast staat ook een Q&A met Anane op het programma.

~ www.facebook.com/acvjongeren

Breintrein

		6		9	7	4	
		5	1			3	
	2					6	8
3	6		9	1			
				4			
7				8			2
1	9	3		5		2	
			6				5
					3		

De fundamenten van honderd jaar geleden torsen nu nieuwe plannen, nog altijd met het kompas op de samenleving gericht.

< Het gebouw den Bond in de Korte Begijnenstraat

Den Bond in Turnhout krijgt een nieuw leven

Filmfestival MOOV, socio-culturele organisatie Avansa Kempen, de Kempische burgercoöperatie Campina, Energie en beweging. net slaan de handen in elkaar om het gebouw te herbestemmen naar een stadscinema met drie zalen, een café en veel plaats om te coworken. Ze zullen gezamenlijk hun intrek nemen in het gebouw.

Exact op de plaats waar meer dan honderd jaar geleden de Volksbond aan de oorsprong lag van de eerste verenigingen voor en door het volk en waar individuele zorgen collectief een stem kregen via ziekenfondsen en vakbonden, wordt nu opnieuw een betekenisvolle plaats in het centrum van Turnhout gecreëerd.

Oorspronkelijk en sinds 1893 huisde de Katholieke Volksbond in het gebouw in de Sint-Antoniussstraat; in het pand dat nu wordt ingenomen door de Standaard Boekhandel. In 1918 werd de werking verplaatst naar de Korte Begijnenstraat. Het gebouw dat daar werd opgetrokken was een ontwerp van architect Taey-

mans, die ook elders in de stad gebouwen tekende.

Luc Debondt was een van de laatste bezielers van het gebouw: 'Decennia lang werd van hieruit de stad bestuurd door een absolute meerderheid van de CVP en later de CD&V. Het ACW, ondertussen herdoopt tot bewegingspunt Turnhout, heeft meerdere burgemeesters

en schepenen geleverd voor de opeenvolgende schepencolleges. Pas in 1983 werd de absolute meerderheid gebroken. Bijna alle belangrijke politieke beslissingen werden in die tijd voorbereid in de Korte Begijnenstraat.'

In 1972 werd begonnen met de bouw van de huidige Katholieke Volksbond, een ontwerp van Carli Vanhout die samen met Paul Neefs, Lou Janssen en Paul Schellekens deel uitmaakte van de Turnhoutse School, een modernistische stroming in de architectuur die tussen de jaren '60 en '80 verschillende woningen en projecten opzette

in de regio. In de nieuwe gevel werden toen nog enkele elementen van het eerste gebouw verwerkt.

'In 1914 kreeg de opdrachtgever van de architect een pentekening met het ontwerp van het gebouw. Deze pentekening is momenteel in bruikleen gegeven aan de stad Turnhout en wordt bewaard in het Turnhoutse stadsarchief. Het zou mooi zijn als deze pentekening terug verhuisd naar de Korte Begijnenstraat, weliswaar op voorwaarde dat het daar een geschikte plaats kan krijgen in de nieuwe inrichting of de nieuwe plannen', aldus Luc. ■

Zo zal de voorgevel van de 'nieuwe Bond' er uitzien.

Luc Debondt

WEEK VAN DE VRIJWILLIGER

Gedreven Vrijwilligers

Van 27 februari t.e.m. 6 maart 2022 is het 'Week van de vrijwilliger'. In de provincie Antwerpen hebben we de gewoonte om dat uitgebreid te vieren. Jaarlijks zien we elkaar en meer dan duizend andere vrijwilligers tijdens de Dag van de Vrijwilliger in Olen. Die werd om welbekende redenen ondertussen verplaatst naar donderdag 26 mei. Maar drie gedreven vrijwilligers in de schijnwerpers zetten, dat kunnen we vandaag ook al.

Frieda
Samana is een groot
stuk van mijn leven,
een stuk dat ik niet had
willen missen

Frieda Löfgren (85) en al 43 jaar vrijwilliger bij Samana in Ekeren

© Maarten De Bouw

Ze is intussen 85 jaar en al de helft van haar rijkgevulde leven zet ze zich belangeloos in voor mensen met een chronische ziekte. Straffe vrijwilligers, zegt u? **Frieda Löfgren uit Ekeren** is zo iemand. Haar naam klinkt Zweedser dan de bekende meubelgigant en dat is ze ook. Haar grootvader kwam naar België en ook alle volgende generaties bleven hier graag wonen.

'Kom je eens niet helpen op de paasviering van Samana, toen nog Ziekenzorg', vroeg haar vriendin. En de rest is geschiedenis. Frieda bleef er 'plakken' en 43 jaar later zet ze zich nog altijd met even veel voldoening in als die eerste keer. Samana is een groot stuk van haar leven, een stuk dat ze niet had willen missen.

Frieda studeerde verpleegkunde, maar kon dat nooit in de praktijk brengen. Zodra er kinderen waren – 3 stuks in totaal – bleef ze met veel liefde thuis voor hen. Maar het

zorgen voor anderen zit in haar bloed, zoveel is duidelijk. Frieda vond bij Samana een uitlaatklep en de mogelijkheid om haar zorgende kwaliteiten toch te kunnen gebruiken.

Met de jaren werd Frieda een bekend gezicht in de buurt, ze is nog altijd voorzitter van haar kern in Ekeren, al noemt ze het nu eerder een duobaan. Na de dood van haar man wilde ze stoppen. Het was mooi geweest en in haar ogen ook tijd om plaats te maken voor een nieuwe jongere ploeg. Maar ze liet zich overtuigen om te blijven en maar goed ook. 'Ik heb er nog geen seconde spijt van gehad. Samana geeft zin aan mijn leven, zonder was ik wellicht in een donker gat gevallen.'

In al die jaren zag ze onvermijdelijk heel wat mensen wegvallen. Niet alleen onder de leden, maar ook bij haar vrijwilligers. Het tekent een mens, maar zolang het nog kan, blijft Frieda gaan. Voor haar kern en voor haar leden. ■

Chris Huysmans is geboren en getogen Gelenaar, moeder van twee dochters en ondertussen oma van twee kleinkinderen. Na een carrière van 47 jaar, waarvan 40 jaar bij DAF Trucks in Westerlo, is Chris sinds juli 2020 op meer dan verdiend pensioen.

Heel lang heeft Chris toen niet stil gezeten. Naast hobby's als fietsen en lezen en af en toe een city trip, was Chris ook snel een actieve vrijwilliger. 'Het ging allemaal sneller dan verwacht. Bij het op pensioen gaan was het de bedoeling eerst nog een aantal klussen in huis af te werken om vervolgens uit te kijken naar vrijwilligerswerk. Maar toen ik hoorde dat er vrijwilli-

gers nodig waren in het Geelse triagecentrum, heb ik mij onmiddellijk opgegeven en op 24 september 2020 kon ik er al aan de slag.'

'Het geeft mij voldoening als ik mij kan nuttig maken of mijn steentje kan bijdragen. Bovendien zijn er de leuke sociale contacten die je er zo maar bij krijgt. Eigenlijk zouden ze het woord vrijwilligerswerk moeten veranderen naar vrijwilligershobby, want het voelt helemaal niet aan als werk.' Hoewel het vrijwilligerswerk op bepaalde piekmomenten meer dan heftig was in deze coronaperiode heeft Chris toch veel nieuwe mensen leren kennen.

Op 1 februari opende het langverwachte nieuwe Wijkgezondheidscentrum in Geel. Ook daar gaat Chris aan de slag. 'Het vrijwilligerswerk voor het wijkgezondheidscentrum in Geel houdt voornamelijk in: onthaal, telefoonpermanentie, gezondheids promotie en diverse administratieve taken. Ik heb hiervoor gekozen omdat ik vrijwilligerswerk wil blijven doen. Ik was op zoek naar iets nieuws omdat met het einde van de pandemie hopelijk in zicht, het triagecentrum zijn deuren zal sluiten.' ■

Tanguy Sarens (30), klantendienstmedewerker bij Clear Channel (zie ook het deelfietsstelsysteem Velo Antwerpen, beter bekend als de 'Rode stadsfietskes')

Vrijwillige vakbondsafgevaardigden spelen een cruciale rol in de werking van een vakbond. Zij zijn voor veel werknemers het eerste aanspreekpunt. Een van hen is **Tanguy Sarens**, afgevaardigde in het CPBW (Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk) van zijn werkgever Clear Channel en lid van het dagelijks bestuur van ACV provincie Antwerpen. 'Omdat mijn werkgever me dit zelf vroeg', antwoordt Tanguy al lachend op de vraag hoe hij afgevaardigde is geworden. 'Ze zochten iemand die tweetalig was en deze taak op zich wou nemen. Het is immers belangrijk dat iemand van de werknemers zich bezighoudt met de veiligheid én preventie op het werk. Als afgevaardigde ben ik dus het verlengstuk tussen de werknemers en het bedrijf'.

'Voorlopig beperkt alles zich, door COVID-19, tot online-meetings over veiligheid op de werkvloer. Bij Clear Channel worden we niet zoveel geconfronteerd met zogenaamde ongevallen of incidenten, maar indien nodig overleg ik met onze directie en proberen we tot een gezamenlijke oplossing te komen. Wat mij af en toe wel frustrereert, is het feit dat ik té weinig contact kan hebben met onze arbeiders in de fietsherstelplaats. Als er problemen zijn, komen deze maar moeilijk bij mij terecht én het verplicht thuiswerk heeft daar ook niet meteen bij geholpen'.

'Ik engageer me voor ons CPBW, omdat ik besef dat veilig kunnen werken super belangrijk is! Vakbondswerk is zéér zinvol en maakt je leven rijker en vooral, je krijgt er ook veel voor terug: collega's zijn dankbaar wanneer je hen kan helpen.'

Tanguy is ook één van de nieuwe leden van het dagelijks bestuur van ACV provincie Antwerpen. 'Klopt, mijn engagement start deze maand. Een dagelijks bestuur bestaat uit de leiding én militanten van de vakbond en bepaalt standpunten over de actualiteit, houdt toezicht op de interne werking en controleert het budget en de rekeningen. Ik ga tijdens mijn mandaat, vooral de stem van de jongeren proberen te verkondigen. Jongeren moeten immers hun stem hebben binnen het ACV.' ■

KWB EN ACV

infovergadering

Kwb en ACV houden een digitale infovergadering over de automatische loonindex.

Maandag 21 februari
Om 20u
Online

~ Mail naar neena.salaets@kwb.be en ontvang een link om te volgen.

PASAR-WANDELINGEN

Trek je stapschoenen aan

Pasar pakt deze winter uit met vrije Pasar-wandelingen die door de vrijwilligers zelf werden uitgestippeld, in de verschillende toeristische streken van de provincie Antwerpen. Met een wegbeschrijving, een wandelkaart of een GPX-bestand kan je zo op stap!

Trek dus snel je stapschoenen aan, roefel door de kleurrijke bladeren of door de eerste sneeuw, beleef toffe momenten en hou er heerlijke en wondere ervaringen aan over!

~ De wandelingen kan je raadplegen en downloaden via <https://www.pasar.be/lieflijkelen/antwerpen>

Noteer alvast in de agenda:

Dag van de Vrijwilliger

donderdag 26 mei
van 11 tot 14u
in Gemeenschapscentrum Den Boomgaard in Ranst

*Veel succes
aan alle
vrijwilligers!*

< Chris Huysmans
Sinds september 2020 een actief vrijwilliger

CONTACTEER JOUW REGIO

ACV provincie Antwerpen
02 244 30 00
CM provincie Antwerpen
03 221 93 39
beweging.net provincie Antwerpen
015 29 25 50

Acteur

Titus

De Voogdt gevat in 5 woorden

Antiek

'Ik ben lang een verwoede verzamelaar geweest. Mijn huis stond op een bepaald moment zo vol dat ik zelfs een container moest laten komen om een deel van de spullen weg te gooien. Ik schuim nog steeds graag rommelmarkten af op een doordeweekse dag, zoals die op het Vossenplein in Brussel. Als er dan een beetje zon is en je kunt 's middags een plat eten op een terrasje op het plein, dat vind ik echt fantastisch. Ik kan nooit met lege handen naar huis komen, ik moet altijd minstens één of twee dingen kopen. Maar ik hou mij nu wel meer in dan vroeger.' (lacht)

Doe-het-zelver

'Ik ben opgegroeid in een oude boerderij op het platteland waar regelmatig iets hersteld moest worden. Mijn vader was niet de allerhandigste in huis, dus die taken kwamen al redelijk snel bij mij terecht. Zo is handig zijn eigenlijk meer een soort hobby geworden. Dat is een beetje mijn manier van ontspannen. In mijn nieuwste stuk *De jager-verzamelaar* heb ik die hobby samen met mijn tegenspeler naar het podium kunnen vertalen. Zo staat de helft van mijn atelier op de scène om live dingen mee in elkaar te steken.'

Slechterik

'Meestal word ik gecast als de *bad guy*. Dat vind ik op zich niet erg, want meestal mag ik dan schieten en autorijden en dat zijn altijd wel de leukste dagen op de set. Maar naarmate je ouder wordt, is het ook tof als ze je eens vragen om een advocaat te spelen, omdat je dan eens een ander register kunt opentrekken. Ik ben niet kieskeurig. Of ik nu volgende week een slager, een astronaut of een ridder op een paard moet spelen, dat maakt mij eigenlijk niet zoveel uit. Aan elke rol kun je een eigen twist geven en je kunt je verplaatsen in iets wat je nog niet kent.'

Jachtigheid

'Van een overvolle agenda word ik echt chagrijnig. Ik kan dat meestal redelijk goed onder controle houden, maar er zijn altijd momenten waarop alles samenkomt en je het gevoel hebt dat je mensen in de steek laat. De pandemie kwam voor mij daarom op een goed moment. Ik had een enorm druk jaar achter de boeg dus ik dacht: 'Yes, onthaasten, rust, zalig!' Maar ik kon toen al voorspellen dat we al snel weer in ons oude, jachtige patroon gingen hervallen. Ik probeer nu wel iets meer ruimte in mijn agenda vrij te houden en niet elke avond van de week iets te plannen, zodat er iets meer vrije tijd voor mezelf en mijn gezin in zit.'

Vissen

'Als ik even helemaal tot rust wil komen, dan ga ik naar mijn vissersboot. Ik deel samen met een vriend een kleine vissersboot in de haven van Nieuwpoort. Dan trek ik daarmee een dagje de zee op. Dat is fysiek wel heel vermoeiend, maar mentaal doet mij dat enorm veel deugd. Een dag lang enkel de horizon zien – of net niet zien – en even weg zijn van alles en iedereen ... Op dat moment heb je geen last van alle meldingen, schermen, mensen, telefoons en verplichtingen. Op zee is er niets dat je aandacht afleidt, enkel de rust en de natuur.'

De jager-verzamelaar van en met Titus De Voogdt is nu te zien in De Expeditie in Gent en vanaf 2023 op tournee door heel Vlaanderen.

www.compagnie-cecilia.be